

Olje- og Energidepartementet
Postboks 8148 Dep,
0033 Oslo

Deres ref /

Vår ref /GT/as

Ark Nr / FSK.052.046.C

Dato /06.01.2014

Høringsuttalelse – Forslag til endring i energiloven – 3. elmarkedspakke.

Sira-Kvina kraftselskap eier og driver i dag sentralnettsanlegg i tilknytning til egne kraftverk. Sentralnettsanleggene inngår som en integrert del av kraftverkene, både anleggs- og driftsmessig. Vi har derfor gjennomgått høringsnotatet nøye og har følgende kommentarer: OED foreslår i høringsnotatet to hovedalternativer for å gjennomføre direktivets krav om skille mellom omsetning, produksjon og nettvirksomhet på transmisjonsnivå, med en OU-modell og en ISO-modell. OU-modellen krever at sentralnettsanlegg som ikke er eid av Statnett, må overdras til denne. Etter vårt syn er en OU-modell den mest aktuelle for framtidens transmisjonsnett, dette synes også å framgå av høringsnotatet. OU-modellen reiser spørsmålet om hvordan vederlaget for sentralnettsanlegget skal fastsettes. I høringsnotatets side 62 beskriver OED følgende overordnede prinsipper for fastsettelse av vederlag:

”Ved overdragelse av transmisjonsnett må Statnett kompensere selger for verdien av anlegg som overdras. [...] Hovedprinsippet som legges til grunn er at salgssummen skal fastsettes slik at nåverdien av inntektsstrømmen fra avskrivnings- og avkastningselementet selskapene får gjennom innteksreguleringen og salgssummen minst tilsvarer selgende selskaps investeringskostnad.”

Det er positivt at problemstillingene rundt verdifastsettelse av disse anleggene tas fram, i og med at en overdragelse vil innebære at det kun er én aktuell kjøper for disse anleggene. Det framgår imidlertid ikke klart av høringsnotatet om partene (Statnett og den enkelte netteier i sentralnettet) skal stå fritt til å avtale verdsettelsen, eller hvordan OED eller kompetent reguleringsmyndighet vil forholde seg til eventuelle avtaler mellom partene. Sira-Kvina kraftselskap legger imidlertid til grunn at partene har alminnelig avtalefrihet ved overdragelse av sentralnettsanlegg, og at det er et forhandlingsspørsmål mellom partene hvilket vederlag man kommer fram til. Vårt utgangspunkt er at dette er noe som det er opp til partene å komme til enighet om, og ikke noe som OED eller kompetent reguleringsmyndighet kan gripe inn i. Avtalefrihet mellom partene er ikke bare det alminnelige utgangspunktet, men er i tillegg nødvendig og hensiktsmessig for å oppnå en god prosess rundt eventuell overdragelse av sentralnett.

Ved avtalefrihet ivaretas etter vårt syn behovet for fleksibilitet mellom partene:

- Eventuelle overgangsordninger.
- Gjennomføring av og tidsperspektiv på overdragelsene.
- Elementer i vederlagene.
- Grensesnitt mellom sentralnett og annet nett.
- Interne grensesnitt på sammenhengende anlegg med sentralnett og produksjonsnett, f.eks eierskap til hjelpeanlegg, grunn osv, og opplegg for reinvesteringer i disse.

Vi vil i denne sammenheng peke på at vi i 2011/2012 ble kontaktet av Statnett for mulig overdragelse av sentralnett. I denne prosessen ble det etter vår mening lagt opp til en «pick and choose» løsning fra Statnetts side, ved at de kun ønsket å overta enkelte deler av våre sentralnettsanlegg. Dette ville gi uheldige og uklare grensesnitt i anleggene, og viser behovet for at det bør være avtalefrihet mellom partene.

Vi vil videre framheve at det under enhver omstendighet er et grunnleggende rettslig krav at den vederlagsmodellen som legges til grunn må gi en rimelig kompensasjon til netteieren. I modellen som det er redegjort for på høringsnotatets side 62-63 ser det ut til at det skal legges avgjørende vekt på netteiers investeringskostnad og historiske inntektsramme. Etter vår oppfatning må det som reelt sett er netteiers faktiske økonomiske tap legges til grunn. En slik verdifastsettelse følger av ekspropriasjonerstatningsrettslige vederlagsprinsipper; anleggets verdi må fastsettes enten ut fra omsetningsverdi i et fritt marked eller ut fra hvilken avkastning de antas å kunne gi, jfr prinsippene i vederlagslovens regler om henholdsvis salgsverdi (§ 5) og bruksverdi (§ 6).

At ekspropriasjonsrettslige prinsipper bør legges til grunn understøttes også av at tilsvarende lovgivningsteknikk ble anvendt i tilsvarende situasjon i Danmark, jfr den danske elforsyningslov § 35 stk 12.

For å få en hensiktsmessig prosess og avklaringer rundt eventuell overdragelse av sentralnettsanlegg foreslår vi at det settes en maksimal tillatt gjennomføringstid for terminering av eventuelle transaksjoner etter at endringene som Eldirektiv 3 krever er inntatt i Energiloven. Dette for å hindre at eventuelle forhandlinger drar ut eller bevisst blir trenert.

Med hilsen
Gaute Tjørhom
Adm.dir

Arne Sæterdal
Siv.ing

